

Chúng ta nhớ lại, năm 2006, một cuộc hội thảo về đề tài “Văn Hóa và Tham Nhũng ở Đông Nam Á” (Culture and Corruption in South East Asia) đã được tổ chức tại Bangkok, Thái Lan, trong hai ngày 3 và 4.3.2006, có 40 học giả từ các nước Indonesia, Thái Lan, Việt Nam và CHLB Đức đến tham dự.

Khi trình bày về tham nhũng tại các nước Đông Nam Á, ông Sombat Benjasirimongkol, đại diện của Thái Lan, đã phát biểu rằng tham nhũng ở Việt Nam mới được “trình diễn nhà trò so với trình diễn sau diễn hội của Thái Lan”.

Lời tuyên bố này bỏ quên sự nghiêm chỉnh của những người đã phản ánh tình trạng thực tại ở Việt Nam. Sau đây là một vài thí dụ cụ thể: Xe đồ mại khi đi qua các trạm kiểm soát được phép miễn thuế miễn cho nhân viên kiểm soát miễn khi bị sách nhiễu. Đi xe trái luật cho phép miễn thuế cho công nhân sát nhập thông một số tiền là khi bị biên giới phạt. Muốn mua hàng lậu qua biên giới, cách tốt nhất và an toàn nhất là đưa họ đi cho công nhân sát nhập biên phòng hay thuê công nhân sát nhập biên phòng chuyên giúp. Xin ký chuyên những người nhà đất hay bắt công nhân giới thiệu quan trọng, phải đưa tiền lót tay cho các viên chức xã, nếu không sẽ bị ngâm tẩu tháng này qua tháng khác, v.v. Đó không phải là tham nhũng theo “trình diễn nhà trò” hay sao? Chúng ta khó tìm thấy lời tham nhũng “trình diễn nhà trò” này ở Singapore, Đài Loan hay Đài Hàn.

Tuy nhiên, sau vụ PCI, chúng ta thấy tham nhũng ở Việt Nam không phải chỉ với “trình diễn nhà trò” mà có nhiều cấp bậc khác nhau. Nhưng hôm nay chúng tôi muốn đưa ra một số số liệu để cho được giới thấy rằng tham nhũng và lòng tham không phải chỉ xảy ra ở các nước có chế độ tiền nhậu Việt Nam hay Cambodia mà còn xảy ra ở các nước văn minh, nhất là tại nước Mỹ này. Càng văn minh, kẻ thu hút tham nhũng và lòng tham càng cao.

ĐÔNG TÂY GIỐNG NHAU

Ngày 25.8.2008, bốn cựu viên chức của công ty Tập đoàn Quốc tế Thái Bình Dương (PCI) của Nhật đã bị truy tố vì họ là một viên chức ở Việt Nam tại Sài Gòn vào năm 2003 và 2006, vì phạm Luật chống công nhân tranh không bình đẳng của Nhật Bản. Năm 2001 và 2003, công ty PCI đã thuê người thuê người trả giá 3,1 tỷ yen cho dịch vụ vận chuyển trong một dự án xây dựng đường sắt Đông - Tây của thành phố Sài Gòn. Các báo cáo Masayoshi Taga, Kunio Takasu, Haruo Sakashita và Tsuneo Sakano thú nhận việc chuyển cho một viên chức cao cấp ở Việt Nam tại thành phố Sài Gòn số tiền hơn 820.000 đôla để thuê người thuê dự án phát triển cơ sở hạ tầng có này, số đường

vấn ODA của Nhật.

Báo Nhật đã nêu danh tính viên chức VN bị cáo buộc nhậm chức là ông Huỳnh Ngọc S., Phó Giám đốc Sở Giao Thông Công Chính thành phố Sài Gòn, kiêm Giám đốc Ban Quản lý PMU Đông-Tây.

Chuyển các viên chức ngoại quốc cho các viên chức các nước chủ tịch theo hình thức của PCI không phải là chuyển nhượng.

Ngày 8.5.2006 một báo có đăng trên tờ Thời Báo Tài Chính London, đã tiết lộ rằng ông James Giffen đã bị chuyển và truy tố vì đã đưa hơn 51 triệu USD kim "tội thù lao" cho viên chức của chính phủ Kazakh.

Ông James Giffen là một cựu tổng giám đốc các khu vực và ngân hàng đầu tư ở Kazakhstan cho Công ty Xăng Dầu Mobil. Ông đã bị bắt và bị buộc tội vì trong nhiệm vụ giao phó, ông đã nhận hơn 78 triệu USD kim từ Công ty Xăng Dầu Mobil và ngân hàng công ty đầu tư khác tại Tây phương rồi sau đó ngấm chuyển bắt hợp pháp tại các viên chức cao cấp của chính phủ Kazakh.

Bộ Thương mại Hoa Kỳ ước tính rằng từ trung tuần tháng 5/1994 cho tới tháng 4/2002, hơn hai triệu lít dầu nhớt đã bị nhậm chức hơn hai triệu USD giá 474 khu vực trị giá 237 triệu USD.

MẬT VỤ LẠ ĐỒ CHỌN ĐÓNG

Nhưng có lẽ vì làm cho nhiều người ngạc nhiên ngành nhậm chức là vì nhiều tội phạm, ngân hàng quốc tế và các hiệp hội bắt đầu đã bắt ông Madoff là một khoản 50 triệu.

Ông Bernard Madoff đã bắt đầu ngày 11.12.2008 sau khi trước đó ông thú nhận với hai người con trai rằng ông làm một USD của nhiều nhà đầu tư trong một vụ "lừa đảo". Hai người con trai khuyên ông nên mình cho cảnh sát.

Ngày 15.12.2008, ông Bernard Madoff đã bị truy tố về tội lừa đảo, nhưng được tạm ngừng i hỏi tra sau khi đóng tiền n thá chân chá 10 triáu (kháe re!). Mát thá m phán tái tòa New York tuyên bố các nạn nhân trong vụ lừa đảo của ông Bernard Madoff được báo về bởi Đáo Luật Báo Vá Ngái Đáu Tố (SIPA) và đưa công ty của Madoff qua tòa án phá sản.

Ông Bernard Lawrence Madoff sinh ngày 29.4.1938 tại Hoa Kỳ. Ông là một nhà kinh doanh đã từng làm Chủ tịch Thá Tráng Cháng Khoán NASDAQ. Ông thành lập “Wall Street firm Bernard L. Madoff Investment Securities LLC” vào năm 1960 và là Chủ tịch của tập háp này cho đến ngày 11.12.2008, ngày ông bị bắt.

Báng liát kê sá khái cho biết có 22 tập chác đã bị ông Madoff lừa đảo, cháng hán nhá Banco Santander, ngân hàng hàng đầu của Tây Ban Nha mát 3,6 tá USD; Ascot Partners, mát công ty kế toán và tập ván tài chính mát 1,8 tá USD; Benbassat & Cie., mát ngân hàng tập nhân của Thụy Sĩ mát 935 triáu USD; Ngân hàng Nomura tại Tokyo công bố số tiền bị dính vào vụ lừa đảo của Madoff khoáng hán 300 triáu USD, nhưng không lo báo mát nhiáu. Các ngân hàng lớn ở Pháp cũng dính khoáng 1,5 tá USD, trong đó có ngân hàng lớn nhất là Natixis với 450 triáu Euro.

Trong số các nạn nhân có một nhân vật nổi tiếng là Tháng Nghá Sĩ Frank Lautenberg thuác tiểu bang New Jersey, người được coi là giáu nhất Tháng Vián Má. Quá tập thián của ông đã đưa tiền cho ông Madoff đầu tư. Trong năm 2006 quá Lautenberg đã phát 765.000 USD cho nháng cá quan tập thián khác, có nổi nhất được 300.000 USD.

Quá tập thián của ông Zukerman, mát tập phú chủ nhân của nháng tập báo New York Daily News và US News and World Report cũng mát khoáng 30 triáu USD vì đưa tiền cho Madoff đầu tư.

Madoff thú nhận rằng công việc ông ta làm đúng là một vụ lừa đảo kiểu PONZI, cũng gọi là Kim Tháp, tức là lấy tiền của người đóng góp sau trả cho người trước cách đầu đầu và đẩy đi, do đó tạo nên hình ảnh nháng vụ đầu tư lúc nào cũng có lãi. Đây là một mảnh kháe lừa đảo rát thông dáng có khắp thế giới, nhá mát vụ nổi tiếng đã xảy ra ở Albania năm 1997 đánh lừa được gần 2/3 dân số xã này với số tiền hơn mát tá USD. Khi nổi vụ bắt đầu, dân chúng bị u tình khi chính phủ sụp đổ.

Mánh khóe này đ c mang tên CHARLES PONZI, vì Charles Ponzi là k đã đánh l a nhi u ng i Boston vào năm 1920 b ng l i h a h n tr ti n l i 50% trong vòng 45 ngày, thu hút đ c h n 40 ngàn ng i và thu l i 15 tri u USD.

Ph ng pháp Madoff có h i khác Ponzi. Madoff không l i cu n ng i có ti n b ng nh ng l i h a trên tr i d i bi n nh Ponzi. Công ty đ u t c a ông đã tr ti n l i đ u đ n t 10% tr lên và không bao gi cao quá, trong hàng ch c năm nay. Công ty Madoff ch nh n ti n g i đ u t c a nh ng ng i đ c nh ng nhà tri u phú khác gi i thi u. Nh ng ng i đó không ng có ngày ti n bay đi m t.

TÌM CÁI CH T VÌ B L A Đ O

Hãng tin AFP cho bi t c nh sát M đã tìm th y thi th c a ông Rene-Thierry Magon de la Villehuchet t i văn phòng Manhattan, New York. Theo c nh sát, m t nhân viên an ninh t i văn phòng c a Villehuchet đã phát hi n ông này ch t trong t th ng i t i bàn làm vi c vào kho ng 8 gi sáng 23.12.2008 (gi đ a ph ng).

Theo c nh sát, ông Villehuchet, 65 tu i, có th đã t t b ng cách u ng thu c ng và dùng con dao khui h p c t gân máu tay. H tìm th y m t cái h p đ c kê d i tay ông đ đ ng máu. Các l thu c ng n m trên bàn làm vi c c a ông, còn con dao khui h p n m trên n n nhà. C nh sát không tìm th y b t c th tuy t m nh nào. Tr c đó, theo l i k c a các nhân viên an ninh t i văn phòng thì chi u 22.12.2008 ông này đã yêu c u m i ng i r i kh i phòng tr c 7 gi t i. Ch a đ y 13 ti ng sau thì ng i ta phát hi n ra thi th c a ông.

Ông De la Villehuchet là đ ng sáng l p t ch c “Access International Advisors” vào năm 1994, m t công ty gây qu t các th tr ng châu Âu đ đ u t vào qu Madoff. Theo hãng tin AP, ông Villehuchet b m t i 1,4 t USD c a các nhà đ u t châu Âu vào h th ng l a đ o đa c p c a t phú Madoff. Trong khi đó, theo AFP thì s ti n này lên đ n 2,1 t USD.

Ông Villehuchet có cu c s ng r t sung túc. Ông th ng đi l i trên kh p th gi i b ng các du thuy n sang tr ng. Ông cũng là m t tay lái thuy n bu m gi i, t ng tham gia nhi u cu c đua thuy n và là thành viên c a Câu l c b Thuy n bu m New York. Tr c lúc qua đ i, ông Villehuchet s ng khu ngo i ô sang tr ng t i h t Westchester thu c bang New York c a M cùng v i bà v Claudine. Hai ng i không có con.

Theo báo giới ở Pháp, ông Villehuchet đã tìm được cái chết do sức ép tâm lý nặng nề sau khi bị mất tất cả của siêu lừa Madoff được công bố ra ánh sáng. Báo La Tribune của Pháp cho biết ông Villehuchet đã làm việc cùng ông trong suốt tuấn qua để tìm cách thu hồi số tiền đã bị đầu tư vào quỹ "ma" của Madoff.

Một người bạn thân của ông Villehuchet nói: "Ông ta không thể chịu được sức ép sau khi về Madoff bị phanh phui." Theo ông này, ông Villehuchet trở về khi chết đang quỵ n lý khoản 2 tỷ Euro (2,79 tỷ USD) từ các khách hàng châu Âu và 75% số tiền này đã được đầu tư vào quỹ Madoff. Do đó, khi về Madoff bị bắt, ông Villehuchet đã bị suy sụp tinh thần và lo sợ khách hàng sẽ khin ki. Ông nói tiếp: "Access là cùng lúc cả ông và Madoff là một nhà quản lý mà ông Villehuchet đã đặt trọn niềm tin". Cũng theo ông này, Villehuchet có một người chuyên theo dõi, ghi lại tất cả mọi hoạt động của Madoff và ông Villehuchet đã không ngờ tất cả chỉ là giả mạo.

CHUYỂN GIAO LÊN CHẾNG KHOẢN

Chuyển giao lên chếng khoản ở Wall Street không phải là chuyển nhượng. Ủy Ban Giao Dịch Chứng Khoán (SEC) Mới cho biết chỉ trong 5 năm đã có hàng trăm vụ vi phạm trái phép thông tin nội bộ và hàng ngàn vụ giao dịch mua bán chứng khoán và chi phí trái luật được phát hiện. Các nhà đầu tư có 4 ngân hàng đầu tư tài chính có uy tín ở Wall Street là UBS, Morgan Stanley, Bank of America và Bear Stearns trở thành nạn nhân của vụ tai biến kinh tế này. Đây chúng tôi cho là một vài ví dụ điển hình.

1.- Vụ Mitchell Guttenberg

Theo hồ sơ của Ủy Ban Giao Dịch Chứng Khoán Mới cho biết vào tháng 11-2001, tức sau bị n c 911 chỉ hai tháng, Mitchel Guttenberg, 41 tuổi, giám đốc điều hành bộ phận nghiên cứu chứng khoán của UBS Securities LLC, hợp tác Erik Franklin, 39 tuổi, nguyên giám đốc một quỹ đầu tư của Bear Stearns, nhà hàng Con Hàu để bàn chuyển trả 25.000 USD mà Guttenberg vay của Franklin. Guttenberg đã nghỉ trả nợ bằng một loạt "tiền" có giá trị gấp nhiều lần tiền USD ở Wall Street.

UBS cho biết Guttenberg là một thành viên của Ủy ban xét duyệt báo phân tích và đánh giá các loại chứng khoán và công phiếu trước khi nó được công bố nên có thể tin tức chính xác để làm chuyển trái luật này. Franklin đưa vào tin của UBS do Guttenberg cung cấp để thúc hiên những cuộc mua bán chứng khoán và công phiếu chứng khoán có lợi cho cá nhân mình và cho hai quỹ đầu tư của họ là Q Capital Investment Partners và Lyford Cay Capital mà ông ta đang phụ trách. Franklin chia lợi nhuận cho Guttenberg.

Mọi buổi sáng sớm, Guttenberg báo những thông tin mới cho Franklin bằng tin nhắn SMS mã hóa trên điện thoại di động xài Sim từ trước. Đây là cách rất an toàn vì khó phát hiện. Franklin không chỉ hành động đơn độc mà còn rất nhiều người khác làm ăn với mình.

Một ví dụ cụ thể: Ngày 22.10.2002, Guttenberg mời cho Franklin biết trước tin UBS khuyến cáo các khách hàng của mình nên bán công phiếu của Công ty Marsh & McLennan vì sắp tới giá. Lập tức Franklin toa rúp với Mark E. Lenowitz, 43 tuổi - một đồng tác của Franklin ở Công ty Q Capital - bán ra 96.000 công phiếu của công ty Marsh & McLennan. Trong vụ này Franklin lợi 94.410 USD, còn Lenowitz lợi 6.640 USD. Trong vòng hơn 5 năm, với những phi vụ tiếp nối, quỹ đầu tư của họ Lyford Cay Capital của Bear Stearns và cá nhân Franklin thu lợi bất chính trên 5 triệu USD.

Guttenberg cũng không chỉ làm ăn với Franklin mà còn tiết lộ thông tin mới cho nhiều “đồng chí” khác, trong đó có David Tavdy, 38 tuổi, một tay mua bán chứng khoán cho công ty môi giới Andover. Tavdy dùng thông tin của Guttenberg để bán lợi cho người khác là David Glass, chủ một công ty mua bán chứng khoán trong ngày, thu lợi bất chính 6 triệu USD. Vì c làm này bị hai đồng nghiệp của Tavdy ở Assent biết được. Họ yêu cầu Tavdy và Glass phải nộp 150.000 USD nếu không muốn bị tố cáo. Hai người này đã phải trả làm nhiều tiền, mỗi người 30.000 USD.

Theo Ủy Ban Giao Dịch Chứng Khoán Mỹ, có ít nhất 8 chuyên viên về chứng khoán, ba quỹ đầu tư của họ, hai người môi giới chứng khoán, đã thúc hiên hàng ngàn vụ mua bán công phiếu một cách bất chính, thu lợi của chứng khoán hàng triệu USD nhờ Guttenberg cung cấp thông tin mới.

2.- Vụ Smart Online

Hôm 12.9.2007 Dennis Michael Nouri, Giám Đốc Smart Online, người anh là Reeza Eric Nouri và 4 nhà môi giới chứng khoán khác bị truy tố với tội phạm cho các nhân viên môi giới chứng

khoản để thiếp hàng giá cổ phiếu của công ty này lên. Đến khi tiếp cho biết giá tháng 5 năm 2005 và tháng 1 năm 2006, Michael Nouri đã tiếp cho các môi giới chấp nhận khoản 170.000 USD để bán hơn 267.000 cổ phiếu của Smart Online, tức khoản 10% khối lượng giao dịch của các nhà đầu tư trong giai đoạn đó.

Tài liệu của tòa án cho biết nhóm này đã mua tăng giá cổ phiếu của công ty Smart Online trước khi đổ vỡ niềm tin trên thị trường chứng khoán Nasdaq. Cổ phiếu của công ty này đã đổ vỡ niềm tin trên thị trường chứng khoán theo sàn (OTC), tức thị trường giao dịch không đòi hỏi các yêu cầu nghiêm ngặt về kế toán và công bố thông tin.

Trong các cuộc họp báo đã được ghi âm sau khi Ủy Ban Chứng Khoán Mỹ hoãn việc giao dịch cổ phiếu của Smart Online tại Nasdaq, ông Dennis Nouri thú nhận đã làm thế nào để nói dối, che giấu kế hoạch với các nhà đầu tư. Các báo cáo trong vụ này đã bị truy tố về tội gian lận chứng khoán và âm mưu gian lận chứng khoán. Tội âm mưu có thể chịu hình phạt cao nhất là 5 năm tù, còn tội gian lận chứng khoán có thể chịu mức án tối đa 20 năm tù.

ỦY BAN CHỨNG KHOÁN MỸ BỊ T LẠC?

Ngày 8.3.2007, để cảnh cáo, Chính Phủ Hoa Kỳ đã công bố hàng chục loạt cổ phiếu bị lũng đoạn giá vì những kẻ chuyên gửi thư rác (spam). Ủy ban Chứng khoán (UBCK) Mỹ đã công bố một chiến dịch “tiêu diệt thư rác”, những hình phạt sáng kiến chứng thư rác của UBCK (SEC's Anti-Spam Initiative) và những đem lại lợi ích bao nhiêu.

Thư rác là một khối lượng thư hay thư quảng cáo được gửi một lượng lớn (junk mail). Loài thư này rất rẻ và dễ gửi nên những kẻ lừa đảo đã xới động nó để tìm các nhà đầu tư cho những kế hoạch đầu tư không có thật hay tung những tin tức giả về một công ty.

Nguy hiểm đáng sợ của thư rác có thể dùng một “bulk e-mail program” để gửi hàng ngàn và thậm chí hàng triệu e-mail đến cá nhân những người xới động Internet cùng một lúc. Quý vị đừng ngạc nhiên tại sao biết e-mail của quý vị. Họ có nhiều cách và một hình thức gửi đến như là dùng hacker để lấy.

Giám đốc Văn phòng Chẩn tài của UBCK M đã khám phá có 35 loại của phiếu tăng giá như như ng chi n d ch th rác. Th rác v ch ng khoán tr thành m t hình th c công ngh cao của th thu t dìm giá và th i giá: Như ng k c đ ng g i đ ng lo t hàng tri u email qu ng bá v như ng c phi u “không th b qua”. Khi có nhu u ng i c tin và mua vào, giá c phi u tăng lên. Như ng k tuyên truy n s bán c phi u của mình cao đi m c a qu bong bóng.

Th rác đã xu t hi n và phát tri n theo ti n trình l ch s của c a email và Web, và đã tr n c c k t h i trong m y năm qua. Theo s li u của công ty Postini chuyên v b o m t thông tin, s th rác v ch ng khoán đã tăng 120% trong sáu tháng qua. Ch đ ch ng khoán, theo đ i h c MIT công b , tr c đây hai năm ch chi m không đ y 1% trong t ng s th rác, đ n nay đã lên đ n 20%. UBCK M c tính m i tu n có đ n 100 tri u th rác v ch ng khoán đ c g i đi.

Như ng k g i th rác đã bi t phát huy như ng l i th v công ngh . Tr c đây h g i th rác t m t máy tính, do v y như ng h th ng l c th rác d dàng phát hi n và ch n l i. Ngày nay, h chuy n sang dùng m t m ng l i các máy tính liên k t v i nhau (g i là botnet). Bằng thông r ng cũng giúp h có th g i hàng t th và ch vi t đ i đ ng hình nh.

Như ng th rác dùng hình nh (g i là image spam) đ c không khác gì như ng th rác thông th ng, như ng lách qua đ c như ng h th ng l c th vì h u h t các h th ng này ch l c ch mà không l c đ c hình nh. Ông Daniel Druker, Phó Ch t ch của công ty Postini, cho bi t: “Không ch ngày càng nhu u th rác mà ngày càng có nhu u th l t qua đ c h th ng l c.”

Đã có hàng tri u nhà đ u t ch ng khoán không ch đ c th rác mà còn đ u t theo đó. Như v y, l i nhu n do tung th rác r t cao. Thông tin của UBCK M cho th y, ngày 15/12/2006 của phi u của công ty Apparel Manufacturing Associates ch có giá 6 cents. Sau chi n d ch th rác kéo dài 4 ngày, giá v t lên 45 cents. Đ n ngày 17/12/2006, giá t t xu ng còn 10 cents. T ng t , giá của phi u của công ty Goldmark Industries ch là 17 cents ngày 19/12/2006, sau m t tu n th rác, đã tăng lên 35 cents. Đ n ngày 9/1/2007, giá t t xu ng còn 15 cents.

M t cu c nghi n c u năm 2006 của Giáo s tài chính Laura Frieder (Đ i h c Purdue) và Giáo s lu t Jonathan Zittrain (Vi n nghi n c u Internet, Đ i h c Oxford) k t lu n r ng th rác v ch ng khoán có tác đ ng đ n th tr ng.

Hai nhà nghi n c u xem xét các nhà đ u t mua như ng c phi u đ c đánh bóng và bán đi khi

chiến dịch thối rác kết thúc, trung bình thua là 5.5%. Còn những kẻ phát động thối rác đã chờ đợi mua cổ phiếu ở mức đó và bán ra trong chiến dịch gọi thầu, kiếm lãi trung bình 5,79%.

Ông Cromwell Coulson, Giám đốc công ty Pink Sheets chuyên cung cấp dịch vụ tài chính và mạng thông tin về giá cổ phiếu OTC đã nói: “Giống như bạn nhìn thấy tờ giấy bạc trong ngõ tối, chạy vào nhặt thì bạn đập vào đầu.”

Tháng 4/2006, công ty Pink Sheets đã đưa xu hướng lên UBCK Mỹ một luật mới, qui định những người gọi thầu cần đưa cho công ty khoản phí ghi rõ danh tính, nguồn tài trợ, và mối quan hệ với các công ty. Những thứ không ghi được các dữ kiện đó phải được coi như vô giá trị. Những đơn vị này vẫn chưa được áp dụng.

ooo

Trên đây chỉ là một vài thí dụ để giúp chúng ta thấy được tầm quan trọng của những trò tham nhũng và lòng tham trên thị trường. Những chuyện khác đã được quý vị đọc hay nghe hàng ngày trên báo chí hay truyền thanh và truyền hình.

Người Việt chúng ta thường coi Việt Cộng như một tên gian manh ba đầu sáu tay. Nhưng sau khi Mỹ mất thời gian, người Việt chúng ta đã gọi Mỹ là “siêu cường số 1”. Điều đó quá đúng! Do đó, nếu Mỹ không là Cộng Sản thì thôi, đừng sợ Mỹ bằng Cộng Sản là.